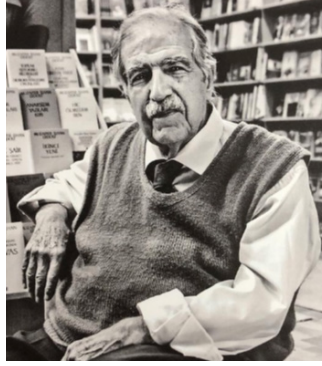

Muzaffer İlhan Erdost: Sosyalizmi Seviyorum

“Bu toprakta kalır adın
Tohumların arasında
Yeşilinde tarlaların
Başakların sarısında
Yıllar geçse de aradan
Kopar gelir ırmaklardan
Işır yine kurşunlanan
Dostlarının yarısında”
Ülkü Tamer

Muzaffer Abi, abimizdi, abimiz kalacak.

Vahap Erdoğan yazısına şöyle başlamıştı:

“İlhan’ın ağabeyi, Barışta’nın babası, Rana’nın eşi, Suları’nın babası, Gülhanım’dan doğma (1931), Yusuf oğlu, İbrahim Hocanın torunu, Türküler’in, Alaz’ın amcası, Çavlan’ın dedesi, Gül’ün ağabeyi (kayınbiraderi,) Naşide’nin Muzaffer abisidir Muzaffer İlhan Erdost.”

7 Kasım’larda İlhan’ın anma törenine götürmek isteyenlere kesin bir dille “Beni Oğuz götüreceksin” demesinin onurunu yaşıyorum.

İnsan doğarken getirdiklerinin üzerine ekledikleri ile insanlaşır. Bu süreçte yaşamımızda rastladıklarımızın önemi çok büyüktür. Bu rastlantılar Muzaffer

Erdost'un dediği gibi, kuşkusuz bir alt birikime sahiptir. Yılmaz Onay, Halit Çelenk, Muzaffer Erdost ve Muzaffer İlhan Erdost yaşamımdaki önemli ağabeylerimdi. Vahap Erdoğan ve onların bıraktıkları ile bu süreç devam ediyor hala. Muzaffer Abi "İnsan hala insanlaşma sürecinde" demişti. Benim insanlaşmama katkısı çok büyük. İyi ki onlara rastlamışım.

Kinin, nefretin, öfkenin ve şiddetin yaşandığı bu günlerde insan, Muzaffer İlhan Erdost ile aynı çağda, aynı ülkede yaşamış olmanın, aynı düşünceleri paylaşmanın onurunu yaşıyor.

"Türkiye Üzerine Notlar" ilk okuduğum kitabıydı. Etkilenmişim. İkinci Yeni'nin de isim babası idi.

Muzaffer Erdost 'Akis' dergisinde çıkan bir yazıya, İlhami Soysal'ın isteği üzerine bir yanıt yazısı yazar. Yazı 19 Ağustos 1956 tarihli Son Havadis gazetesinde 'İkinci Yeni' başlığı ile yayınlanır. Daha sonra yazdığı 26 Ağustos 1956 tarihli 'Artı Bir' başlıklı yazısında 'İkinci Yeni' deyimini kullanır. 23 Aralık 1956'da 'Pazar Postası'nda yazdığı 'Bir Şey Söylemeyen Şiir' başlıklı yazısından sonra İkinci Yeni edebiyatı, bu adla anılmaya başlar. Cemal Süreya, İlhan Berk, Edip Cansever, Ece Ayhan, Turgut Uyar ve Sezai Karakoç gibi şairler 1956 yılından itibaren Pazar Postası'nda şiirlerini yayınlamaya başlarlar. Bir anlamda 'İkinci Yeni' Pazar Postası'nda kendini gösterir.

Pazar Postası Muzaffer İlhan Erdost'un yaşamında önemli bir yer tutar. O'nun yönettiği dönemlerde Pazar Postası edebiyata çok önem vermiştir.

Cemil Sait Barlas tarafından 4 Şubat 1951'de haftalık bir gazete olarak yayımlanmaya başlayan 'Pazar Postası' her haftanın Pazar günü çıkmıştır. Muzaffer Erdost 16 Haziran 1956'dan 15 Mart 1959'a kadar Pazar Postası'nın Yazı İşleri Müdürlüğü'nü yapmış, Pazar Postası Ankara'dan İstanbul'a taşınınca bu görevinden ayrılmıştır. Özellikle Muzaffer Erdost'un yazı işleri müdürlüğü sırasında İkinci Yeni şiirinden söz edilmiş ve Pazar Postası, İkinci Yeni'nin geniş olarak tartışıldığı ve konuşulduğu bir gazete olmuştur.

Veteriner olarak askerlik görevini yaparken, bölgeyi, aşiretleri inceleyerek yazdığı 'Şemdinli Röportajı' 1966 yılında 'YÖN Dergisi'nde yayınlandığında Türk Aydın'ı için yeni bir ufuk açılmıştı. Son günlerine kadar Şemdinli'den gelenlere o zamanları anlatıyordu kitabevinde. Onlarla olan ilişkisi hiç eksilmemişti. Ülkemizde Kapital'i ortaya çıktıktan yüzyıl sonra Türk okuru ile tanıştırdı ve bunun bedelini çok ağır bir şekilde ödedi adına İlhan'ı da ekleyerek. Kapital'in bedeli bu ülkede kanla, işkenceyle, ölümle ödendi. Bu nedenle ülkemiz yayıncılığında SOL Yayınları Kapital'inin ayrı ve özel ve önemli bir yeri vardır. Bu nedenlerden dolayı SOL Yayınları efsanedir ülkemizde.

Muzaffer Erdost, kardeşi İlhan Erdost'un 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra Mamak Askeri Cezaevi'nde dövülerek öldürülmesinin ardından, adına kardeşi İlhan'ın adını ekleyerek, "Muzaffer İlhan Erdost" olarak yazı ve kitaplarında kullanmaya başladı.

1964 yılında kurduğu Sol Yayınları'nı, Türk Ceza Yasasınının 142. maddesine aykırı eylemde bulunmaktan hüküm giydiği 1971 yılına kadar yönetti. 1974 yılında af yasası ile hapisten çıkınca yeniden yayıncılığa başladı. Aslında yayıncılığa 'Açık Oturum Yayınları' ile başlamış, ilk kitap olarak da, Cezayir'de Fransız generallerin işkence yaptığı Henri Alleg'in 'La Question' (Sorgu) adlı kitabını Alaattin Bilgi'ye çevirterek yayımlamıştı. Kitabevinde büyük bir büyüteç ve yanında Fransızca bir sözlükten, Barışta da İngilizce'den çevirileri kontrol ederler ve bir kuyumcu titizliği ile o kitapları tek tek incelerlerdi. Daha sonra 'ONUR' yayınlarını kurarlar.

İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi Başkanlığı yaptı. Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve Türkiye İnsan Hakları Kurumu Vakfı (TİHAK) kurucu üyeliği yapan Erdost, en son TİHAK Başkanı idi.

SOL Yayınları ilk olarak dört kitap yayımladı:
Oscar Lange'in Sosyalizmin Yeni Meseleleri,
Maurice Cornforth'un Sosyalistler İçin Felsefe,
Karl Marx'ın Ücret, Fiyat ve Kar,
Lenin'in Emperyalizm.

Daha sonra Marksist klasikleri yayımlamaya başladı. SOL yayınları, Darwin'in İnsanın Türeyişi ve Türlerin Kökeni kitabını dünyada yayınlanışından yaklaşık yüzyıl sonra Türkiye'de yayımladı.

(...) Anlatılması benim için çok zor bir özveriyle, Türkçeye ve Türkiye'ye bilimsel sosyalizmi doğrudan, yani kendi öz kaynaklarından yayınlamaya çalıştık. Darbelerle kesilen süreler hesaplanırsa, ilk kitaplarımızı yayınladığımız Kasım 1965'ten Mart 1971'e ortalama beş yıl ve cezaevinden çıktığım 14 Temmuz 1974'ten 12 Eylül 1980'e ortalama beş yıl, yani toplam on yıl içinde, Marksist-Leninist klasikleri ve bilimsel sosyalizmi tanıtıcı kitaplarını yayınladık. Bu iki bölümden oluşan toplam on yıllık dönemde, yalnızca yayınladığımız kitapların çevirisi yapılmadı, aynı zamanda tükenen kitapların hemen her baskısı, yeniden ve yeniden redaksiyondan geçti. Başlangıçta bilgi yetersizliğinden, çeviriye esas aldığımız çevirilerin kusurlarından vb. doğan eksiklikler ve kusurlar her yeni baskıda en aza indirilmeye, olabildiğince kusursuz yayın yapmaya çaba gösterdik. Marx'ı, Engels'i, Lenin'i, bir ölçüde Stalin'i, doğrudan kendi metinlerinden okura ulaştırırken, ayrıca okuru yönlendirmeye çalışmadık. Okurun, Marx'ı, örneğin Althusser'in görüşleriyle değil, kendi özgür gözüyle algılamasının olanağına kavuşmasına binbir özen gösterdik. Suçlama, karalama ve saldırılara gülüp

geçtik. Polis, işkence, mahkeme, cezaevi ve öldürmeye değin birbiri üstüne yüklenen baskılar, ancak, bizim daha çok çalışmamıza, daha özenli yayın yapmamızı teşvik edici negatif etkenler oldular.

Beni sevindiren, bütün bu karalama süreçlerinde, bizim dışımızda yayınlarımıza sahip çıkanların olması, sahiplenmeleri, bu yayınların sahipsiz olmadığını, sahipsiz olmayacağını duyumsatanların bulunmasıdır. (...) (7 Kasım 2010 SOL Yayınları Kataloğu)

Erdost, titiz, araştıran ve üretken bir yazardı. Otuzu aşkın kitap yazdı, yayınlanmamış yazıları da kitaplaşacak olsa kitap sayısı kırkı geçerdi.

İyi bir fotoğrafçı ve iyi bir ressamdı.

“Sosyalizmi seviyorum” diyordu. “Hapishanede, nezarete, mahkemede de olsa, Üstten ve alttan sinsî saldırılarla çevrilsem de” diyordu. “Onunla kendimi bildim, kendimi buldum, kendimi tanıdım, onunla bütünleştim, toplumsal geçmişimle ve geleceğimle, halkımla, tüm insanlıkla. Onunla kavradım özgürlüğü. Birey oldum, kişiliğimi buldum. Durduğum yeri bildim onunla. Yaratan değerleri buldum, asalakları bildim.” diyordu. “Ve bütünleştim tüm insanlıkla. Hiçbir şey alamaz bendeki onu. Hiçbir şey veremez bana onun verdiğini. Onunla özgürüm, onunla özgürlük kavgacıyım, onunla insanım, onunla onurluyum. Seviyorum sosyalizmi.”

Muzaffer İlhan Erdost, aklını cesaretle kullanan bir Aydındır. Aydınlanmanın bugün akla ilk gelen ismidir. Bu nedenle geçtiğimiz yıl ‘Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği (YKKED) tarafından, 2019 Aydınlanma Onur Ödülü O’na verilmiştir.

Muzaffer İlhan Erdost Abi, Rana Abla, Barışta, Suları, İlhan, Gül, Türküler ve Alaz denince, akla bu ülkenin gelecek güzel günleri için ödedikleri bedellerin, çektikleri acıların kutsallığı geliyor.

Benim değerlilerimsiniz, ülkem, dünyamızın bir değeri olduğunuz gibi.

Oğuz Gemalmaz